

ПАВИЛНИК ЗА РАЗВЪДНА ДЕЙНОСТ
НА
НАЦИОНАЛНА ОРГАНИЗАЦИЯ КАРАКЧАНСКО КУЧЕ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Правилникът за развъдна дейност /ПРД/ на НОКК урежда цялостната селекционно-развъдна дейност, способства за селекция и развъждане на функционално здрави чистопородни кучета със стабилна психика. Те трябва да отговарят на характеристиките, описани в стандарта на породата Каракачанско куче и да не притежават елиминиращи породни недостатъци.

В ПРД са взети под внимание съответните особености на породата. Всеки развъдчик може да работи по своя собствена програма, стига да спазва общите правила за развъждане на организацията. Инициативата за развъждане на Каракачанското куче принадлежи на развъдчика. Неговата свобода за развъждане е гарантирана в настоящия правилник за развъдна дейност.

Правилникът за развъдна дейност е задължителен за всички членове на НОКК.

В НОКК не се допуска развъждане от страна на търговци-комисионери на кучета.

II. СЕЛЕКЦИОННО-РАЗВЪДНА ДЕЙНОСТ

1. Общи положения

В селекционно-развъдната дейност се прилага единствено и само методът на чистопородното развъждане – до разплод се допускат кучета с доказан произход най-малко 3 (три) генерации назад.

Развъдна дейност с кучета, притежаващи пороци, недопустими според стандарта на породата не се извършва.

Чистопородното развъждане при каракачанското куче се осъществява в няколко форми:

1.1 Неродствено съешаване (аутбридинг)

Неродствено съешаване е основен метод в практиката на племенното развъждане, при който подобрените за съешаване мъжки и женски разплодници не са в родство помежду си - нямат общ прародител по бащина и майчина линия най-малко до петия пояс. Лесно приложим метод, при който хомозиготността се увеличава незначително, а генетичното разнообразие се запазва в голяма степен.

1.2 Родствено съешаване (инбридинг)

При родственото съешаване в родословието на майка и бащата се допуска общ прародител до четвъртия пояс (майка, баба, прабаба и съответно баща, дядо, прадядо). В тези случаи родството може да бъде кръвно (тясно родство), близко, умерено и далечно. Ефектът от родственото съешаване се обуславя преди всичко от хомозиготността на животните, като при всяко следващо поколение тя се повишава по отношение на общия прародител.

От друга страна, различните форми на родствено съешаване са свързани с т.нар. инbredна депресия - намаляване на жизнеността и продуктивността на инbredното поколение. Най-често тази депресия се проявява при възпроизводителните качества - плодовитост, брой на мъртвородените приплоди, жизненост, развитие на приплодите и др.

Родственото съешаване се използва за получаване на индивиди със силно затвърдени наследствени качества, които се унаследяват от потомството. Най-често се прилага умереното родствено съешаване, особено когато се полага началото на развъждането по линии във вече утвърдени породи.

1.3 Развъждане по линии и фамилии

Под линия се разбира група индивиди, които произхождат от един родоначалник и са сходни по тип. За родоначалник на линията се приема разплодник с доминираща наследственост.

В качествено отношение линиите се различават и се делят на две основни групи: генеалогични и заводски. За разлика от генеалогичните (изисква се потомството да произхожда от един родоначалник) при заводската линия се изисква сходство на потомството с родоначалника по тип.

От значение за племенната работа се явява и фамилията. Тя представлява потомство от женски индивиди на племенна женска с висока развъдна стойност. Благодарение на отбора и подбора във фамилията също може да се постигне известно сходство по някои качества.

2. Право на селекция и развъждане

Развъдчик по смисъла на този правилник е всеки редовен член на организацията, който има поне едно собствено женско куче или такова, взето с договор за наем към момента на заплъждането, годно за разплод и регистрирано в племенната книга на НОКК, или който има регистрирано запазено име на развъдник в НОКК. Развъдчикът е конкретно физическо лице. Сдружения на физически лица не могат да бъдат признавани за развъдчици.

3. Основание за развъждане

До селекционно развъждане (CP) се допускат само физически здрави кучета в подходяща възраст, със стабилна психика, вписани в Племенната книга на НОКК при следните условия:

3.1 За допускане в разплод на женско куче е необходимо да е навършило 18 (осемнадесет) месеца и да е получило най-малко две екстериорни оценки „много добър“ или „отличен“ на национални изложби или селекционни прегледи от двама различни съдии-експерти. Максималната допустима възраст за развъждане на кучката е 8 (осем) години.

3.2 За допускане в разплод на мъжко куче е необходимо то да е навършило 24 месеца и да е получило най-малко две екстериорни оценки „много добър“ или „отличен“ на национални изложби или селекционни прегледи от двама различни съдии-експерти. Максималната допустима възраст е до навършване на 9 (девет) години.

Мъжки и женски кучета над максимално допустимата възраст могат да се използват в развъждането по изключение и се допуска само при особено ценни екземпляри и в зависимост от здравословното състояние на кучето.

4. Име на развъдник и защита на име на развъдник

4.1 Значение

Да запазват име на развъдник могат само редовни членове на НОКК, които са действителни физически лица, след подаване на заявление за регистрация име на развъдник и защита на името до развъдната комисия (PK) на НОКК.

Името на развъдника е допълнително име на кучето като суфикс или префикс (представка или наставка), с което се идентифицира нечие развъждане, регистрирано в племенната книга (ПК) на НОКК. Всяко запазено име на развъдник се отдава за безсрочно ползване и трябва ясно да се различава от вече регистрираните за тази порода имена; то се предоставя на развъдника изключително за лична употреба, след подаване на заявление за регистриране на такова.

4.2 Отказ от име на развъдник

Отказ от по-нататъшно използване името на развъдника може да последва по всяко време с декларация до PK на НОКК, като на титуляра не може да бъде запазено това име за породата каракачанско куче.

Защитата на име на развъдник отпада при смърт на развъдника, ако негов наследник не заяви прехвърляне на името на развъдника на свое име. До десет години след смъртта на развъдника името на развъдника не се предоставя на друг развъдник. По това време наследници и потомци на развъдника все още могат да направят заявка за името на развъдника. Прехвърляния се допускат само при наследяване. Не се допускат прехвърляния към трети лица.

Имена на развъдници, които имат особено значение за развъждането на каракачанското куче, по принцип не се дават повторно на никого.

За предоставяне име на развъдник, в който са отгледани повече от 20 кучила, решава председателят на развъдната комисия (ПРК).

4.3 Отчетност

НОКК води точен отчет за запазените от нейните членове имена на развъдници.

Един развъдник може да има само едно запазено име на развъдник.

Не се разрешава в сертификата за произход на кученцата да се изписват имената на два развъдника. Ако кучето е съсобственост, то може да носи името само на един развъдник. Кученца от женско куче, дадено под наем, трябва да се запишат с името на развъдника на наемателя или отговорното лице в случай на няколко наемателя за едно и също куче, ако не съществуват други писмени договорености между наемателя и наемодателя, заявени в PK на НОКК.

5. Компетенции

Компетентна и отговорна за развъждането е Развъдната Комисия (PK) на НОКК. Дейността ѝ включва наблюдение и контрол на развъдния процес, консултиране на развъдчиците, както и водене на племенна книга (ПК) и родословен регистър (PP). В нейния състав влизат председателят на Развъдната комисия и четирима члена, като поне двама от членовете са съдии-експерти. Мандатът на членовете на PK изтича с този на членовете на УС.

Председателят на развъдната комисия отговаря за проследяването и формалното приемане на кучилата в клуба. При него се съхранява цялата развъдна документация, на чиято база попълва формуляр за вписване, с който разрешава вписването на кучилото в племенната книга.

НОКК води, като приложение към ПК, родословен регистър (РР) на кучета, чийто произход не може напълно да бъде проследен три генерации назад в ПК или кучета с непризнати родословия, чиито екстериор и характер след предварителна проверка от оторизиран експерт, отговарят на стандарта на породата. Потомството на тези кучета се следи и проверява за отклонения от породния тип и при наличие на такива се прекратява работата с тях. При липса на отклонения, едва третото поколение на кучета, записани в родословния регистър (РР), може да бъде записано в племенната книга (ПК).

III. ПРОСЛЕДЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА СЕЛЕКЦИОННОТО РАЗВЪЖДАНЕ

1. При успешно осъществено заплождане се попълва формуляр за потвърждение на заплождането по образец (Акт за връзка). Задължение на развъдчика е да се снабди предварително с такъв формуляр, да го попълни правилно и да го представи за подпис на стопанина на мъжкото куче. Всяка успешна връзка задължително се удостоверява и със снимка, която се прилага към „Акта за връзка“. В случаите на изкуствено осеменяване формулярът се подписва и от извършилия процедурата.

Формулярът се изготвя в 3 (три) екземпляра – по един за собствениците на кучетата и един се предава от развъдчика на ПРК за документиране на връзката между кучетата.

Обезщетението за покриване се договаря между собствениците на кучетата и се записва задължително в „Акта за връзка“.

По време на бременността развъдчикът е длъжен да осигури на женското куче адекватно отглеждане и грижи както и квалифицирана ветеринарно-медицинска помощ по време на раждането и след него, в случай на нужда.

2. При настъпило раждане, в 7-дневен срок собственикът на женското куче трябва да уведоми притежателя на мъжкото куче и председателя на развъдната комисия, който извършва оглед на кучилото, лично или чрез представител, в рамките на 45-60 дни от раждането. Огледът се прави задължително след поставяне на идентификационен микрочип от развъдчика на всички новородени, които подлежат на вписване в племенната книга. Резултатът от него се попълва във формуляр „Регистрационен картон на кучило“ по образец. Вписват се и имената, адресите и телефоните на новите собственици, веднага щом станат известни. Регистрационният картон се подписва от развъдчика и извършващия огледа и се предава на председателя на развъдната комисия. Копие от него остава при развъдчика.

3. Въз основа на регистрационния картон на кучилото и формуляра за вписване, кученцата се вписват в Племенната книга на НОКК от завеждащия ПК (ЗПК) и им се издават сертификати за произход в рамките на 15 дни от подаването. Разходите по издаване на сертификатите се покриват предварително от развъдчика.

НОКК не поставя ограничения относно продажната цена на кученцата и не се занимава с продажба, но се ангажира да популяризира връзката и да подпомага собственика на женското куче при намирането на собственици на новородените. При наличие на интерес от страна на желаещи да придобият кученце, НОКК дава координатите на развъдчиците, имащи или очакващи кучила.

IV. РОДОСЛОВНИ ДОКУМЕНТИ

1. Племенна книга

Племенната книга на НОКК е съществена основа на селекционното развъждане на каракачански кучета. Тя се съхранява и попълва от председателя на развъдната комисия. Информацията в нея трябва да бъде възможно най-подробна, като съдържа минимум следните данни за кучето: име, номер в ПК, пол, цвят, номер на микрочип, дата на раждане, производител, собственик. В нея се записват и оценки от изложби и селекционни прегледи. Най-важните данни от ПК трябва да бъдат отразени прегледно в сертификата за произход.

2. Сертификат за произход

Сертификатът за произход е удостоверение, издавано от НОКК, на кучета, чиито родители отговарят на изискванията на този правилник. Право на притежаване на сертификата има собственикът на кучето. Всяка смяна на собственост върху кучето се отбелязва в сертификата за произход с име и адрес на новия собственик, дата на промяна собствеността и подпис на стария собственик.

За да бъде издаден сертификат за произход е нужно подготвената за това документация да бъде съпроводена с формуляр за вписване, подписан от председателя на развъдната комисия. НОКК използва своя официалната бланка-образец за сертификата, който издава.

Сертификати за произход се издават най-рано на 60-дневна възраст от раждането на кучилото, на всички живи кученца.

Изгубени или унищожени сертификати се обявяват за невалидни и им се издават дубликати.

Сертификати с констатирана невярна информация се обявяват за невалидни.

Таксите за издаване на сертификати за произход и всички услуги, свързани с вписването на кучилото в ПК, се определят от НОКК.

V. НАРУШЕНИЯ И АРБИТРАЖ

Всякакви съмнения, породени у Председателя на развъдната комисия или неин член, по отношение редовността на развъдната дейност, следва да се съобщят на УС на НОКК. НОКК си запазва правото да налага ограничения и санкции на развъдчици, при доказани нарушения на настоящия Правилник. Към нарушенията на развъдните правила се причисляват и:

- неудовлетворителното и неподходящо отглеждане на кучетата за разплод или малките кученца;
- разпространение в породата на наследствени дефекти и тяхното укриване;
- фалшификация на данни в племенната документация.

В зависимост от тежестта на нарушението, НОКК налага следните санкции:

- предупреждение;
- регистрация на кучилото с ограничителен период на недопускане на майката до развъдна дейност;
- отказ от регистрация на кучилото;
- временно отнемане на правото на развъждане на развъдчика;
- безсрочно отнемане на правото на развъждане на развъдчика;
- изключване от организацията.

За случаи, чиито еднозначни решения не се намират в този Правилник или членовете на НОКК не могат да постигнат съгласие по изискванията на настоящия Правилник, се сезира УС и Етичната комисия на НОКК, които взимат решение за всеки конкретен случай след изслушване на Развъдната комисия и нейния председател.

VI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Обявяването за невалидни на части от този Правилник не води до невалидност на правилника за РД като цяло. При съмнения в смисъла и тълкуването на настоящия правилник всеки член на НОКК е длъжен да се обърне към Председателя на развъдната комисия или към член на Развъдната комисия за разяснение.

§ 2. УС и РК на НОКК имат право да предлагат промени в настоящия правилник, като промените влизат в сила съгласно Устава на НОКК след одобрение от страна на Общото събрание.

§ 3. Настоящият Правилник за развъдна дейност на НОКК е приет с Протокол № 3 на Общото събрание на НОКК, състояло се на 17.02.2018 год.